

ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В АВСТРІЇ ТА УКРАЇНІ

Особливістю розвитку вітчизняної системи вищої освіти є те, що реформування змісту цієї освіти здійснюється через комплексні дії відповідно до зовнішньоекономічних тенденцій побудови суспільства. Підкреслимо, що сучасна соціально орієнтована модель економіки прогнозує попит на окремі професії, тим самим визначає провідні галузі в освіті. Трансформація змісту вищої освіти в Україні відбувається також під впливом процесів інформатизації, політизації, ринково-орієнтованої економіки, що окреслює основні тенденції інноваційного розвитку вищої освіти.

Характерною особливістю трансформації системи вищої освіти України вважаємо вплив інформатизації та діджиталізації на розвиток соціального інтелекту. Рівень соціального інтелекту визначає ступінь самореалізації особистості. Студент має чітко усвідомлювати важливість власного вибору професії, програми навчання та оточення, а також успішного працевлаштування після закінчення ВНЗ. На етапі професійної підготовки молоді у навчальних закладах різного типу (в академіях, університетах та ін.) задля забезпечення рівними умовами розвитку соціальних здібностей особистості, реформування системи вищої освіти здійснюється на засадах особистісно орієнтованого та компетентнісного підходів.

У ВНЗ України та Австрії освітні програми передбачають формування професійних компетентностей необхідних студентам у майбутній фаховій діяльності. На різних етапах професійного становлення формування професійних компетентностей студентів реалізується через зміст освіти у ЗВО. Акцентуємо увагу на тому, що розвиток таких здібностей проходить комплексно: не тільки через самостійне опанування переліку дисциплін, а й

активну практичну діяльність (*тенденція до професійного розвитку особистості*).

Вагомого значення набуває аналіз впливу конкурентоспроможності на трансформацію системи вищої освіти обох країн. Зазначимо, що здатність до конкуренції виявляється конструктивним елементом у процесі реформування системи вищої освіти.

Значний вплив на розвиток системи вищої освіти як в Австрії, так і в Україні зробило усвідомлення важливості отримання якісної освіти, покращення продуктивності навчання у ЗВО; необхідності реструктуризації системи освіти в Україні; визначення процесу реформування як засобу, що сприяє економічному розвитку та створює умови для професійного вдосконалення особистості.

На увагу заслуговує той факт, що розвиток світової економіки передбачав конкуренцію у площині «місцевого» виробництва і потребував освічених працівників економічно-технічного профілю, які володіли б іноземними мовами (наприклад, англійською, німецькою, французькою). Підвищення соціального попиту на професії економічного характеру в Україні зумовлює трансформації у системі вищої освіти (*тенденція до модернізації системи освіти в умовах економічного розвитку*). До основних змін відносимо: впровадження бінарної системи вищої освіти (бакалавр та магістр); створення вищих професійних училищ (в Австрії) та приватного сектору вищої освіти (в Австрії та Україні) [1, с. 855–860].

Імплементация досвіду реформування вищої освіти розглядається як цілеспрямований процес, розрахований на удосконалення змісту освіти шляхом запровадження нових підходів та концепцій розвитку індивіда (педагогічних, психологічних, філософських), новітніх інформаційних технологій; переорганізації навчання на етапі старшої школи; збільшення частки фінансування в системі вищої освіти; адаптації системи освіти до сучасних вимог світового ринку праці; виховання молоді, здатної витримати конкуренцію у міжнародному освітньому просторі (*тенденція до*

інформатизації). Реформи також передбачають оновлення системи освіти у світлі політичного дискурсу, мотивом якого є ідеологічна трансформація її мети (яка спрямовується на формування конкурентоспроможності, здатності до співпраці, професійну орієнтацію у навчанні та ін.).

Проаналізований матеріал з проблеми розвитку вищої освіти Австрії та України дозволив зробити висновок, що існують спільні особливості щодо модернізації її змісту. Це вплив інформатизації на запровадження трансформацій у змісті вищої освіти; формування професійних компетентностей; орієнтація на підготовку конкурентоспроможного фахівця; участь у міжнародних проектах у ЗВО.

Необхідність реформування вітчизняної системи вищої освіти спричинено стрімкими змінами в інформаційному середовищі, яке вимагає від особистості ініціативності та нового способу мислення. Трансформації, які відбуваються у системі вищої освіти обох країн спрямовані на формування професійної свідомості студентів протягом навчання, професійну самореалізацію; на усвідомлення важливості і відповідальності вибору професії; розвиток умінь і навичок необхідних для успішної самореалізації особистості у соціумі.

Список використаних джерел

1. Tillmann K.-J. Schulreform – und was die Erziehungswissenschaft dazu sagen kann. Zeitschrift für Pädagogik. 2008. № 54. S. 852–868.